

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางด้านส่วนบุคคล ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สมัครสอบโควตาภาคเหนือปี 2552 และศึกษาอยู่ใน โรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 24 แห่ง จำนวน 626 คน ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ตัดสินใจเลือกสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร และกลุ่มที่ตัดสินใจไม่เลือกสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวน 244 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและลักษณะของเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ ได้มีการทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาของการวิจัย แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้เก็บข้อมูลจากนักเรียนที่สมัครสอบโควตาภาคเหนือ ปี 2552 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ราย แล้วนำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 2

คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้ของนักเรียนต่อการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคตมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่า

Reliability coefficients ปรากฏว่า ได้ค่า Cronbach' alpha เท่ากับ 0.9234, 0.9364, 0.7630 ตามลำดับ

แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม ของนักเรียน ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้ของนักเรียนต่อการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคต ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนและอาจารย์ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนต่างๆที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปชี้แจงให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 244 ราย แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม และเศรษฐกิจ โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย มัชยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ และไม่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัด เชียงใหม่

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม จากการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 18 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.01 – 3.00 มีจำนวนพี่น้อง 2 คน อาชีพของบิดา ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตร มีรายได้เฉลี่ย 5,000 บาทต่อเดือน เช่นเดียวกับมารดาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตร มีรายได้เฉลี่ย 5,000 บาท มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน ในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่อยู่อาศัย เฉลี่ยจำนวน 1.31 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 4.73 ไร่

ด้านการได้รับข่าวสารการสมัครสอบโควตาภาคเหนือ ปี 2552 ร้อยละ 58.2 ได้รับการแนะนำจากสถานศึกษา ร้อยละ 27.0 จากบิดามารดา ร้อยละ 10.7 จากเพื่อน/รุ่นพี่แนะนำ ร้อยละ 3.3 การประชาสัมพันธ์หรือแผ่นพับ

ด้านการรับข่าวสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางด้านเกษตร ร้อยละ 37.7 จากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 18.4 จากหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 20.9 จากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 13.9 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 5.3 จากวิทยุ ร้อยละ 2.9 จากวารสารหรือสิ่งสิ่งพิมพ์

2. ทักษะคตินักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร

จากการศึกษาทัศนคติของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร แบ่งคำถามออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) คำถามที่เป็นเชิงลบ 2) คำถามเชิงบวก พบว่า ส่วนใหญ่ในคำถามที่เป็นเชิงลบ นักเรียนมีทัศนคติในเชิงที่ว่าไม่แสดงความคิดเห็น มี 3 ข้อ ที่นักเรียนมีทัศนคติในระดับเห็นด้วย คือ ข้อที่ 5 อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย ไม่ค่อยได้รับความสนใจ ข้อ 15 สาขาเกษตรเป็นสาขาที่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน เพราะคิดว่าเป็นสาขาที่ต่ำต้อย และหางานยาก 17) สาขาวิชาการเกษตรเป็นสาขาที่เรียนจบได้ง่าย มักมีแต่คนเรียนไม่เก่งเท่านั้นที่เลือกเรียน ซึ่งในคำถามข้อที่ 14 ที่ว่าสาขาเกษตรเป็นสาขาที่ไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ นักเรียนเกือบร้อยละ 50 มีความคิดเห็นในทางเห็นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้กับคำถามข้อที่ 15 ที่ว่าสาขาเกษตรเป็นสาขาที่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน เพราะคิดว่าเป็นสาขาที่ต่ำต้อยและหางานยาก ในส่วนคำถามที่เป็นเชิงบวก นักเรียนมีทัศนคติที่ดีทั้งหมด และจากการวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยเป็นทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ($\bar{X}=3.59$)

3. ระดับความรู้ของนักเรียนต่อข้อมูลในการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากการทดสอบความรู้ของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรพบว่า นักเรียน ร้อยละ 93.9 มีความรู้ระดับมากและร้อยละ 6.1 มีความรู้ระดับปานกลาง โดยนักเรียนมีคะแนนต่ำสุดคือ 9 คะแนน และมีคะแนนสูงสุด 20 คะแนน จากคำถาม 20 ข้อ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.52 คะแนน คำถามข้อที่นักเรียนตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อ 10. เนื้อหาวิชาทางการเกษตรเป็นการเรียนด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการผลิตพืช สัตว์ สัตว์น้ำ การปรับปรุงดิน การป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช ธุรกิจเกษตร การตลาด เศรษฐศาสตร์เกษตร และการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นความรู้ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการเกษตรอันเป็นรากฐานของการพัฒนาของประเทศไทย ส่วนข้อที่นักเรียนตอบถูกน้อยที่สุด คือข้อ 12. การเรียนในสาขาวิชาเกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีทุนให้นักศึกษาทำงานวิจัยจากภาครัฐบาลเท่านั้น ข้อ 14 การเรียนในสาขาวิชาการเกษตรไม่มีหลักสูตรที่ต้องฝึกปฏิบัติงานหรือฝึกประสบการณ์จากสถานที่จริง และข้อ 17 การเรียนสาขาวิชาการเกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่มีหลักสูตรที่ต้องศึกษาดูงานจากสถานที่จริง ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือไม่เข้าใจในเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงควรจะมีการเพิ่มความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรให้กับนักเรียนที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น อาจจะทำให้ได้โดยการเข้าไปแนะแนวและให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ถูกต้องโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคต

จากการวิเคราะห์ความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคต พบว่า นักเรียนมีความคาดหวังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น เงินทุนการศึกษา การฝึกประสบการณ์ นักเรียนมีความคาดหวังในระดับมาก โดยคาดหวังว่าเมื่อเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรแล้วจะมีโอกาสได้รับทุนการศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาต่อหรือได้รับประสบการณ์ดี ๆ ในการฝึกประสบการณ์หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน นักเรียนมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด โดยคาดหวังว่าเมื่อเรียนจบไปแล้วสามารถเข้าทำงานในหน่วยงานราชการได้ สามารถพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาเกษตรกรและประเทศชาติได้

จากการวิเคราะห์ความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคต โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคาดหวังในอนาคตอยู่ในระดับคาดหวังมาก ($\bar{X} = 4.12$)

5. การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Model to Predict) พบว่า มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในสมการถดถอยโลจิสติก ซึ่งตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในสมการถดถอยโลจิสติก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสม ส่วนตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในสมการที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ จำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน

6. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร

นักเรียนมีปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะตามประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านการแนะแนวการศึกษา

- นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ทางคณะเกษตรศาสตร์หรือสาขาต่างๆที่มีอยู่ในคณะเกษตรศาสตร์เข้ามาแนะแนวการศึกษาต่อทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรที่โรงเรียนก่อนที่จะมีการสอบเข้าศึกษาต่อ นอกจากนี้ยังมีนักเรียนที่ต้องการให้ทางคณะส่งนักศึกษาหรือรุ่นพี่ที่ศึกษาอยู่เข้ามาแนะแนวและเล่าประสบการณ์หลังจากที่เข้าไปศึกษาต่อแล้วเพื่อเป็นแรงจูงใจและเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ
- นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบในเรื่องของสาขาต่างๆที่มีอยู่ในคณะเกษตรศาสตร์ว่ามีสาขาอะไรบ้างและยังไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องหลักสูตรของสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องจากหลักสูตรทางด้านวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่เป็นที่รู้จักเหมือนมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งนักเรียนที่สนใจต้องการให้ทางคณะเกษตรศาสตร์หรือสาขาวิชาต่างๆทำสื่อเพื่อแนะนำสาขาวิชาด้วย

2. ด้านการประชาสัมพันธ์

- การประชาสัมพันธ์เรื่องการเปิดสอบโควตาภาคเหนือมีน้อยและเป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไป
- การประชาสัมพันธ์ถ้าออกจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนจะล่าช้า ทางมหาวิทยาลัยควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาประชาสัมพันธ์ในแต่ละโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนรอบนอก หรือโรงเรียนที่อยู่ห่างจากตัวเมือง

- ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุชุมชน เนื่องจากปัจจุบันวิทยุชุมชน เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มวัยรุ่นหรือนักเรียนนักศึกษา
3. ด้านการสมัครเข้าเรียน
- ระยะเวลาในการรับสมัครมีน้อยเกินไป ควรขยายเวลารับสมัครให้มากกว่านี้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนรอบนอก เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย
 - การดำเนินการรับสมัครผ่านโรงเรียนมีขั้นตอนมากและล่าช้า ควรจะมีการรับสมัครด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
 - ควรจะให้โควตาสำหรับนักเรียนรอบนอกที่อยากเรียนจริงๆ แต่เกรดเฉลี่ย สะสมน้อย เนื่องจากไม่สามารถสอบแข่งกับนักเรียนในเมืองได้เพราะไม่ได้เรียนโรงเรียนกวดวิชา
 - ใช้ข้อสอบในการสอบแข่งขันยากเกินไป และรับในจำนวนที่น้อยมาก

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร และศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 244 คน ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม และจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรน้อย เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน พบว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมมากไม่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร แต่เลือกที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นแทนส่วนนักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยมีการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรมากขึ้น แต่จะพลาดโอกาสในการได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรเพราะสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรเป็นสาขาที่มีการเรียนการสอนเป็นแบบวิทยาศาสตร์เกษตร ซึ่งนักเรียนในปัจจุบันมีความสามารถด้านวิชาการยิ่งขึ้นเรื่อยๆ (ผ่องพรรณและประสงค์ , 2547)

ในขณะที่เดียวกันนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีแรงงานภาคเกษตรมากมีการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผ่องพรรณและประสงค์ (2547) กล่าวว่า ผู้เรียนที่เลือกโปรแกรมอาชีพเกษตรกรรมในอดีต ส่วนใหญ่มีพื้นฐานจากครอบครัวทางการเกษตร ปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานการเกษตรและมีแนวโน้มเป็นเด็กที่มีความสามารถต่ำทางวิชาการยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งให้เห็นว่า นักเรียนที่มีบุคคลในครอบครัวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรและมีพื้นที่ในการทำเกษตรของครอบครัว จึงทำให้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร โดยมีความคาดหวังว่าในอนาคตจะสามารถกลับมาประกอบอาชีพให้กับครอบครัวได้ สอดคล้องกับ กำธร (2541) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดพะเยา พบว่า การที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ที่น้อยทำให้ตัดสินใจเรียนต่ออาชีวศึกษา โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ จำนวนภาระพึ่งพิงและอาชีพของบิดา กล่าวคือ การที่ครอบครัวมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูผู้ไม่มีรายได้จำนวนหลายคนจะมีผลทำให้ตัดสินใจเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา การที่บิดามีอาชีพอยู่ในกลุ่มเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานจะมีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา ดังนั้นจึงนิยมให้บุตรเรียนในสายอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ จากการศึกษา พบว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรุ่นพี่เข้ามาแนะแนวในโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง สาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่เป็นที่รู้จักเหมือนมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระยะเวลาในการรับสมัครสั้นเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับ ปิติพร (2548) กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้รับข่าวสารการรับสมัครโดยการแนะแนวจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจะมีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับข่าวสาร การรับสมัครและการแนะแนวจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ บรรชร (2542) กล่าวถึง ทฤษฎีฮอปพอก (Hoppok) ว่าปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ บุคคลแต่ละบุคคลมีสิทธิและโอกาสในการเลือกอาชีพของตน ซึ่งการที่จะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้น องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับอาชีพอย่างถูกต้อง และเพียงพอ การมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพจะช่วยให้แน่ใจในการเลือกอาชีพได้ว่ามีความมั่นคงและเป็นที่ต้องการ ซึ่งนักเรียนก็มีข้อเสนอแนะ คือ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรุ่นพี่เข้ามาแนะแนวหรือแนะนำสาขาวิชาที่มีอยู่ในคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ กวี (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของเด็กในปกครองเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ปัจจัยด้านการ

ประชาสัมพันธ์โรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบเสมอ และโรงเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เป็นที่ประทับใจของผู้ปกครองและชุมชน มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งปัจจุบันวิทยุชุมชนเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ควรจัดทำสื่อเพื่อแนะนำสาขาวิชาต่างๆที่มีอยู่ในคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้กับนักเรียนที่สนใจได้ศึกษาเพื่อเป็นตัวช่วยหรือแรงจูงใจที่ใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ควรเพิ่มระยะเวลาการรับสมัครให้มากขึ้นและเปิดให้มีการสมัครด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์

จากผลการวิจัยที่ได้จะมีความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดการวิจัยในเรื่องปัจจัยต่างๆเช่น ปัจจัยด้านลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลในเรื่องคะแนนเฉลี่ยสะสม และจำนวนแรงงานภาคเกษตรที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร หลังจากที่ผ่านกระบวนการตัดสินใจโดยมีการรับรู้และเรียนรู้ ในกระบวนการที่ต่างกันแต่นำไปสู่การตัดสินใจที่เหมือนกัน ซึ่งก็คือการตัดสินใจเลือก หรือไม่เลือก ที่จะศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดเห็นบางประการต่อการรับสมัครสอบโควตาภาคเหนือทางสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการรับสมัครในครั้งต่อไป

1. การได้รับข้อมูลทางด้านสาขาวิชาต่างๆที่มีในคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการแนะนำจากทางโรงเรียนฝ่ายเดียวนั้น ไม่สามารถนำมาตัดสินใจในการที่จะเลือกหรือไม่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ควรจะมีการเข้าไปแนะนำหรือแนะนำสาขาวิชาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งก็คือภาควิชาต่างๆที่มีอยู่มีอยู่ในคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง นั่นก็คือ เจ้าหน้าที่ของภาควิชา รุ่นพี่ที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบันหรือรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งถ้านักเรียนได้ฟังหรือได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงก็จะเป็นแรงจูงใจในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งถ้ามองจากปัจจุบันนักศึกษาที่จบจากคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ประสบความสำเร็จและประกอบอาชีพกับหน่วยงานราชการก็มีจำนวนมาก เช่นการทำงานร่วมกับหน่วยงานของโครงการหลวง หรือการทำงานวิจัยร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง แต่นักวิชาการเหล่านี้มักจะเข้ามาแนะนำหรือพูดคุยกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือนักเรียนที่ได้เข้ามาในมหาวิทยาลัยแล้ว โดยผ่านทางอาจารย์ประจำวิชาของแต่ละสาขาเพื่อมาเล่าประสบการณ์และให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียน

การทำงาน หรือการดำเนินชีวิตกับรุ่นน้อง แต่ถ้าเราให้รุ่นพี่ที่ทำงานอยู่นี้ไปแนะแนวและเล่าประสบการณ์ในการทำงานให้กับนักเรียนที่จะก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยน่าจะเป็นแรงจูงใจหรือเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มากขึ้น

2. หลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ้ามองจากประเด็นคำถามในข้อ 12. การเรียนในสาขาวิชาเกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีทุนให้นักศึกษาทำงานวิจัยจากภาครัฐบาลเท่านั้น ข้อ 14 การเรียนในสาขาวิชาการเกษตรไม่มีหลักสูตรที่ต้องฝึกปฏิบัติงานหรือฝึกประสบการณ์จากสถานที่จริง และข้อ 17 การเรียนสาขาวิชาการเกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่มีหลักสูตรที่ต้องศึกษาดูงานจากสถานที่จริง แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังไม่เข้าใจในหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เท่าที่ควรมองจากปัจจุบันการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดโอกาสในการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบเช่น การเข้าฝึกประสบการณ์ในขณะที่เรียน ส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานหรือการเรียนในต่างประเทศ ซึ่งถ้านักเรียนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือรับรู้หลักสูตรการเรียนการสอนของสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปัจจุบัน การตัดสินใจที่จะเข้ามาศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็จะลดลงเรื่อยๆ ดังนั้นควรจะมีการส่งเสริมและเผยแพร่หลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่แตกต่างไปจากอดีตให้กับนักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบ

จะเห็นได้ว่านักเรียนและผู้ปกครองยังมีทัศนคติในทางลบกับสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร โดยเฉพาะในเรื่องของการประกอบอาชีพหลังจากที่เรียนจบแล้ว ดังนั้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าในปัจจุบันแตกต่างและเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตก็จะทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มากขึ้นและเป็นการสนับสนุนให้เด็กเข้ามาศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรเพิ่มขึ้นซึ่งในอนาคตบุคลากรทางด้านเกษตรก็จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเพื่อเพียงพอต่อความต้องการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่มีความครอบคลุมในพื้นที่ เพียงพอ ควรมีการศึกษาในจังหวัดอื่นๆหรือทำการวิจัยในระดับภาคเหนือทั้ง 17 จังหวัด

2. ควรนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันในแต่ละพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร และสร้างแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรให้มากขึ้น
3. ควรจะมีการทำวิจัยหลังจากที่นักเรียนได้สอบโควตาภาคเหนือ ปี 2552 เรียบร้อยแล้ว เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรก่อนสอบและหลังจากที่เข้ามาเรียนแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved